

Betref: reactie op uitgebracht advies - Concept beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2024

Advies 1

Leesbaarheid en communicatie naar burgers van de beleidsregels: Wij herhalen hier ons advies uit 2021 en 2022 op dit punt: Wij adviseren de regelgeving toegankelijk te maken door een versie te maken en te publiceren in heldere taal, eventueel met uitleg via audiovisuele middelen.

Reactie

We begrijpen deze wens. De afgelopen jaren zijn de duidelijke taal principes daarom gebruikt om de gemeentelijke website, brieven en Wmo-beschikkingen te verduidelijken. Daarnaast zijn de principes van duidelijke taal zoveel als mogelijk toegepast op de voorgestelde wijzigingen. Beleidsregels zijn echter een juridisch document en kennen daarnaast veel beleidsnuances. Gezien de lengte van het document is dit nog niet op alle beleidsregels toegepast. We streven ernaar dit bij toekomstige wijzigingen mee te nemen. Daarnaast gaan we graag met de adviesraad in gesprek hoe we de communicatie naar burgers verder kunnen verbeteren.

Advies 2

Artikel 14. Huishoudelijke ondersteuning Licht en leerbaarheid. Advies: wees realistisch ten aanzien van het veronderstelde leervermogen. Op het moment dat de indicatie wordt gesteld, wordt een inschatting gemaakt van het leervermogen. Wees flexibel in het eventueel opschalen van de benodigde ondersteuning.

Reactie

Het is de taak van het Sociaal Wijkteam om de situatie van de inwoner zo goed mogelijk in te schatten. Als er wijzigingen zijn in de situatie van de inwoner kan de inwoner dit aangeven bij het Sociaal Wijkteam en wordt de situatie opnieuw beoordeeld. Leerbaarheid is echter slechts één van de criteria om voor dit product in aanmerking te kunnen komen.

Advies 3

Artikel 14. Huishoudelijke ondersteuning. We adviseren de zin 'Waardoor er voor enkele zwaardere werkzaamheden...', te veranderen naar: 'Waardoor er enkel voor zwaardere werkzaamheden...'

Reactie

Het zal met name gaan om zwaardere werkzaamheden, maar dit is geen eis. Bij het product Licht gaat het er met name om dat er *minder* werkzaamheden nodig zijn.

Advies 4

Artikel 17. Ten aanzien van het woord Regiotaxi adviseren we dit te vervangen door een ander woord, bijvoorbeeld Wmo-vervoer, omdat het woord taxi verkeerde verwachtingen wekt bij de belanghebbenden en gebruikers.

Reactie

Dit is een term die op Holland Rijnland niveau gehanteerd wordt. Eenzijdige aanpassing van de gehanteerde term binnen Leiden is daarom niet logisch. Wmo-vervoer is daarnaast een bredere term waar de Regiotaxi onderdeel van is.

Advies 5

Artikel 17. Wijziging 3, ten aanzien van uitbetaling vrij besteedbaar bedrag in twee termijnen. We adviseren hier maatwerk toe te passen om schulden te voorkomen. Overleg met de cliënt/gebruiker wat wenselijk is qua declaratiefrequentie en/of eventuele bevoorschotting gewenst is.

Reactie

We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn. Als aanpassing wenselijk is, dan zal dit met een volgende wijziging van de beleidsregels worden meegenomen.

Advies 6

Artikel 18. Bij de noodzaak tot kortdurend verblijf speciaal plus wordt er in het geval van een pgb vanuit gegaan dat er een combinatie is met een pgb voor ambulante begeleiding. We adviseren hier ook rekening te houden met de gevolgen voor de cliënt en zijn mantelzorger wanneer er geen combinatie is met ambulante begeleiding, maar de voorziening toch nodig is.

Reactie

In individuele gevallen is in deze situaties maatwerk mogelijk via de hardheidsclausule.

Advies 7

Artikel 21, wijziging 5, ondergrens. Ons is onduidelijk wat de consequentie voor de cliënt is bij het hanteren van een ondergrens ten aanzien van een locatie. Nu lijkt hier te staan dat de cliënt de woonvoorziening moet verlaten als zijn intensiteit verlaagd wordt en niet meer aan de ondergrens voldoet. Zal er dan sprake zijn van gedwongen uitzetting? Daarbij zijn alle berekeningen en omzettingen van het ene in het andere label niet te volgen. Advies: beschrijf duidelijker wat hier bedoeld wordt en wie er precies voor verantwoordelijk is dat de juiste cliënt in de juiste locatie woont.

Reactie

De ondergrens is bedoeld om het arrangement bij Wonen met Ondersteuning voldoende zwaarte te geven. Het is bedoeld als een zekerheid voor cliënt en aanbieder dat zolang een bepaalde vorm van Wonen met Ondersteuning nodig wordt geacht, de indicatie ten minste de zwaarte heeft zoals aangegeven in de tabel met de ondergrenzen. Indien een bepaalde vorm van Wonen met Ondersteuning niet meer passend wordt geacht (bijvoorbeeld beschermd wonen met 24/7 aanwezigheid), wordt door de Toegang samen met cliënt en aanbieder naar een geschikte vervolgplek gezocht (bijvoorbeeld begeleid wonen met alleen 24/7 bereikbaarheid). Zolang de cliënt nog een indicatie Beschermd Wonen heeft zal de intensiteit van SPF minimaal intensiteit 4 zijn. Dit verandert eventueel pas als de cliënt doorstroomt naar Begeleid Wonen. Van noodgedwongen uitzetting zal geen sprake zijn. Wij hebben de tekst boven de tabel aangevuld met een extra zin om dit te verduidelijken.

Advies 8

Artikel 21, wijziging 5, het niet kunnen verwerven van een woning. We begrijpen dat het verkrijgen van een woning buiten de invloedssfeer ligt van de aanbieder. We adviseren het college op dit punt zijn verantwoordelijkheid te nemen en als zodanig te beschrijven in dit artikel.

Reactie

De tabel en tekst in voetnoot 2 is rechtstreeks afkomstig uit de resultatengids. In de resultatengids staan ook passages die betrekking hebben op de relatie tussen Gemeente en Aanbieder. Daarvan is wat er staat bij NB een voorbeeld. Deze is voor de beleidsregels die er is voor de relatie gemeente en cliënt niet zo relevant. Wij hebben in de definitieve versie de NB hier geschrapt.

De beleidsregels gaan over de Wmo. Het gaat het College te ver om hier de inspanning van het College op het terrein van voldoende beschikbare betaalbare huurwoningen voor deze doelgroepen te beschrijven. De gemeente heeft hierin vooral een voorwaarde scheppende en aanjagende rol. Deze krijgt onder meer gestalte binnen Het Programma Maatschappelijke Zorg Leids Regio.

Advies 9

Artikel 35, wijziging 2, einde eigen bijdrage. We adviseren maximale termijnen aan de afhandeling van de afrekeningen door de gemeente te verbinden. Maak hierover duidelijke afspraken met het CAK. Teneinde te voorkomen dat maanden na dato cliënten nog met afrekeningen opgezadeld worden en hierdoor mogelijk schulden gecreëerd worden.

Reactie

We vinden het belangrijk dat mensen niet in financiële problemen komen. Als gemeente zorgen wij daarom dat we zoveel mogelijk de benodigde gegevens op tijd aanleveren bij het CAK. Vervolgens is het aan het CAK om deze gegevens zo snel mogelijk te verwerken zodat de kans op een stapelfactuur voor de inwoner wordt verkleind. We kunnen daarom geen individuele afspraken maken over stapelfacturen met

het CAK. Bij het CAK is op dit moment wel aandacht voor het verbeteren van hun dienstverlening om stapelfacturen te voorkomen.

Advies 10

Artikel 42. Verhuiskostenvergoeding. Voorzienbare verhuizingen, verhuizingen wegens gezinsuitbreiding, het als (jong)volwassene zelfstandig gaan wonen, of verhuizen naar een (zorg)instelling. Ook wanneer de verhuizing voorzienbaar was, bijvoorbeeld omdat de woning al ongeschikt was toen men er ging wonen, komen niet in aanmerking. We adviseren hier rekening te houden met het feit dat momenteel de woningnood hoog en de keuzevrijheid zeer beperkt is. Dat het hierdoor voor kan komen dat uit pure nood een woning geaccepteerd wordt waarvan men kan verwachten dat deze op termijn ongeschikt is.

Reactie

We zijn ons hiervan bewust. In uitzonderingsgevallen is altijd maatwerk mogelijk via de hardheidsclausule. Het algemene beleid van de gemeente is wel dat inwoners zich voorbereiden op bepaalde (voorzienbare) situaties en daarbij niet bij voorbaat al gaan wonen in een ongeschikte woning.

Advies 11

Bijlage 3, wijziging 1, inzet van begeleiding. 'Als een aanbieder bijvoorbeeld bepaalde expertise niet in huis heeft die wel helpend voor de cliënt is, kan de zorgaanbieder kiezen om een andere zorgaanbieder in te zetten als onderaannemer. We adviseren hierbij aandacht te hebben voor de regie en keuzevrijheid van de cliënt. Dat de cliënt de onderaannemer niet zondermeer hoeft te accepteren.

Reactie

Een cliënt heeft keuzevrijheid om te kiezen uit de voor de doelgroep gecontracteerde aanbieders. Het inzetten van een onderaannemer vindt alleen plaats na overleg tussen de betreffende aanbieder en cliënt. Dit zullen we ook verduidelijken in de tekst. Vaak is de inzet van een onderaannemer juist de wens van een cliënt, omdat een cliënt bijvoorbeeld ondersteuning ontving van een aanbieder die sinds 2023 niet meer gecontracteerd is.

Advies 12

Bijlage 3, wijziging 2. We adviseren hier een positieve lijst op te stellen: wat mag wel, in plaats van deze niet-uitputtende lijst van voorzieningen die onduidelijkheid in de hand werkt en vragen oproept. Daarnaast zijn diensten aan verandering onderhevig en kan de genoemde dienst in de lijst niet meer de bedoeling dekken waarvoor die aanvankelijk uitgesloten was.

Reactie

De beschrijving wat begeleiding is, is uitgelegd in het betreffende artikel in de beleidsregels. Deze lijst in bijlage 3 is opgesteld, omdat er vanuit de toegang veel vragen kwamen of iets wel/niet onder begeleiding valt en biedt de toegang juist veel duidelijkheid bij de afweging of een type ondersteuning wel of niet onder begeleiding valt. Als een wijziging nodig is, zal deze worden aangepast bij de jaarlijkse update van de beleidsregels.

Advies 13

Bijlage 4, draagkrachtberekening. We adviseren hier rekening te houden met stapeling van aflossingen. Een gehanteerd percentage van 5% van de geldende bijstandsnorm zegt niets over andere lopende aflossingen zelfs binnen hetzelfde beleidsterrein. Zo kan er binnen een gezin een aflossing zijn voor een aangepaste fiets naast een al lopende aflossing voor een computer met braille leesregels. Gedurende lange tijd, 36 maanden of langer geen volledige uitkering kunnen ontvangen vanwege lopende aflossingen met geen of weinig ruimte in het budget voor financiële tegenvallers, kan nogal een impact hebben op de maatschappelijke participatie van mensen. We adviseren aandacht te hebben voor bestaanszekerheid van Leidenaren in een kwetsbare positie zoals chronisch zieken en gehandicapten bij het opstellen en hanteren van dergelijke draagkrachtberekeningen. Zie ook het rapport 'Een zeker bestaan, naar een toekomstbestendig stelsel van het sociaal minimum' van de Commissie sociaal minimum over de krappe ruimte in het budget van mensen met een minimumuitkering.

Reactie

We zijn ons ervan bewust dat het op individueel niveau kan voorkomen dat dit criterium in uitzonderlijke gevallen niet passend is. Met deze wijziging sluiten we echter aan bij de criteria uit de jurisprudentie (ECLI:NL:RBDHA:2021:2084) en de bijzondere bijstand voor duurzame gebruiksgoederen.